

[Ole Espersen]

som han har gjort – at præcisere, at der jo aldrig er nogen forpligtelse til eksport af våben, og hvis udenrigsministeren ønsker at anlægge en mere begrænset administration, end det følger af forslaget, er han naturligvis fuldt berettiget hertil.

Den anden kommentar fra udenrigsministeren går ud på, at dette, at Det Udenrigspolitiske Nævn skal se en rapport en gang om året vedrørende disse spørgsmål, vil udgøre et fremmedelement for Det Udenrigspolitiske Nævn.

Jeg vil i den forbindelse gerne sige, at der i § 2 i loven om Det Udenrigspolitiske Nævn står, at nævnet har til opgave med regeringen at drøfte sager af betydning for landets udenrigspolitik og at modtage oplysninger fra regeringen om udenrigspolitiske forhold. Efter vores mening er det klart et spørgsmål om landets udenrigspolitik, i hvilket omfang vi tilvirker og eksporterer våben. Omfanget og adressaterne er klart et udenrigspolitisk spørgsmål, og derfor er en sådan årlig beretning, som kan tages til efterretning, eller som man kan ønske uddybet af regeringen, bestemt ikke noget fremmedelement i det foreliggende forslag og ej heller i forhold til nævnets sædvanlige praksis.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Under førstebehandlingen af dette beslutningsforslag stillede hr. Stinus et spørgsmål til justitsministeren. Ved en fejl er det ikke blevet taget op som spørgsmål i udvalget, og jeg vil gerne forbeholde mig ret til at gentage det spørgsmål under almindelig del i retsudvalget, sådan at vi kan få det besvaret. Det er spørgsmålet om produktionen på Kirks Telefonfabriker i Horsens, hvor man producerer en navigationscomputer, som måske og måske ikke bliver produceret til krigsfly. Hvis svaret er, at det er til krigsflyene, er det i orden, at Forsvarets Efterretningstjeneste har undersøgt de mennesker, der producerer det. Hvis svaret er nej, kan man ikke tillade, at Forsvarets Efterretningstjeneste undersøger dem, der producerer det. Hvis svaret er ja, er vi i den klemme, at Kirks Telefonfabriker nu er ejet af udenlandsk kapital, hvilket ikke er tilladt i Danmark, når det drejer sig om produktion af krigsmateriel. Men som sagt er der tale om en beklagelig fejl. Jeg havde ikke

sikret mig, at spørgsmålet blev stillet, og stiller det nu under almindelig del.

Dernæst vil jeg gerne sige noget om det, SF-ordføreren talte om. SF-ordføreren beklagede, at der var kommet ændringer til det radikale forslag. Det er klart, at vi fra radikal side helst havde set vores forslag gennemført, som vi har fremsat det. Men sagen er jo den, at man kan stille ultimative krav og intet få gennemført – det troede jeg i øvrigt at SF havde brugt et helt landsmøde til at drøfte igennem. Men vi har altså valgt det, som jeg forstod at SF i andre sager også vælger, nemlig at tage det, man kan få, for at skaffe et flertal. Sådan som beslutningsforslaget foreligger nu, var det det, der kunne opnås.

Jeg vil gerne sige tak til regeringspartierne, fordi de tilsluttede sig ændringsforslagene med en enkelt lille ændring, der efter vor mening ikke gjorde så forfærdelig meget, men som regeringspartierne altså lagde vægt på. Det glæder mig naturligvis, at alle regeringspartierne kan stemme for. Jeg er ked af, at miljøministeren ikke er til stede i dag, hvor vi behandler disse forslag om våbentransporter, men jeg ved, at han må stå helt bag forslaget om våbenproduktion.

Albrechtsen (VS):

VS er enig med SF, når det drejer sig om spørgsmålet om ændringsforslagene og især punktet om, at knowhow skal udgå. Det er ret ubegribeligt, at Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre mener, at der kan skelnes mellem forskellige typer af våben – som man jo i realiteten gør det – og anlægges forskellige vurderinger efter det.

Hvad angår forslaget om kredsen af lande, havde man tidligere dette med NATO og de nordiske lande, men det har man nu ændret til, at krigsmateriel kun kan eksporteres til lande, hvor våbnene ikke vil blive anvendt i strid med FN-pagten eller til intern undertrykkelse. Det kan da godt være, at den formulering kunne være bedre end den anden. Der var ikke noget specielt heldigt ved på forhånd at give tilsagn om, at alle NATO-lande kunne modtage danske våben. Det betød jo i den gamle formulering, at f.eks. Tyrkiet kunne modtage våben fra danske producenter eller Frankrig til brug for undertrykkelsen ude i Stillehavet, så der var bestemt ikke nogen fordel ved at have den gamle for-